

ABONY

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
nová a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.

Kéziratok vissza nem
adtnak.

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová
az előfizetési pénzek, a hirdetések és ezeknek díjai,
valamint a felszólamlások
küldendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN. BATTIK MIKLÓS.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó hiva alhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Tíz év.

Ennyi ideje annak, hogy **Temesközy Gerzson** felelős szerkesztői minőségben a vidéki hírlapirodalom terén buzgólkodik. 1899-ben vette át lapunkat s azóta lankadást nem ismerő kitartással szerkeszti e kicsiny kulturális orgánomot, noha azt is megtehetné volna, hogy ügyet sem vet helyi sajtónkra, hanem más téren gyümölcsötveti hivatalos teendőin kívül még fenmaradó idejét, olyan téren, amely jövedelmi forrását gyarapította volna. Az ő idealizmusa azonban győzedelmeskedett az anyagiság fölött azzal, hogy a jövedelem, a haszon reménye nélkül élére állott lapunknak, mert bölcsen belátta, hogy városunknak társadalmi, kulturális, közgazdasági és más tekintetekben szüksége van egy heti lapra, amely élőbizonyosága legyen életrealitásunknak, szószólója törekvéseinknek, emeltyűje haladásunknak, öre közéletünknek, buzdítója hazafiságunknak. Aki szorgalmasan és figyelmesen átolvasta lapunk számaint e 10 év leforgása alatt, meggyőződhetett arról, hogy a kitűzött ideákat nem tévesztette szem elől. Hogy nem érte el azokat tökéletesen, — egészen nem rajta mulott. Nem rajta mulott azért, mert hiányzott a partolás különösen társadalmunk azon osztálya részéről, amelynek minden egyes asztalán nem volna szabad hiányoznia az „Abony“ című ajságnak. E helyett nem hiányoznak azok az ujságok, amelyek nem közhasznu ismereteket, hanem méltely

terjesztenek. Éppen az a körülmény, hogy jó szándéku lapunk még máig sem tudott bejutni a nép asztalára, teszi szükségessé, kívánatossá helyi lapunk fenmaradását, fentartását annak az orgánumnak, amely hivatva van, lesz megközelíteni a nép lelkét, szívet és céljai iránt fogékonnyá tenni azokat, igazi barát, jóakaróként szegődni a néphez.

Lapunknak eddig is ezután való fenmaradását helyes céljai tették és teszik jogosulttá, szükségszerűvé, kívánatossá.

De hogy lapunk még tényleg létezik és működik, köszönhető az intelligens osztály partolásának, az egyesületek támogatásának, kiadónk áldozatkészségének, legkiváltképpen Temesközy szerkesztő önzetlen fáradozásának.

Ezt a 10 éves évfordulót a jó baráti ötlelesség arra használta fel, hogy az önzetlen szerkesztőt, az áldozatkész közönség anyagi hozzájárulásával, az ő közhasznu tevékenységéért, a r a n y t o l l a i tüntesse ki. A mozgalom erre vonatkozólag Ft. Lévy Mihály apát, országgyűlési képviselő védnökelnöksége alatt még mult évi december hónapban megindult, azonban a közbejött általános gyász miatt a jubiláció és aranytoll átadási ünnepség f. évi február hó 2-ára halasztatott.

Ünnepély.

A bizottság által meghívott védnök-elnök: Ft. Lévy Mihály apát, országgyűlési képviselő d. e. 11 és fél órakor érkezett a városháza dísztermé-

be, ahol általános és lelkes eljenzések közepette foglalta el helyet az elnöki emelvényen. E közben a küldöttség meghívására megjelent a jubiláns szerkesztő is, akit a terebe leptekor szintén eljenzéssel fogadott a nagyszamu közönség.

Ünnepelt szerkesztőhöz Veverán István rendezőbizottsági elnök a következő beszédet intézte:

Igen tisztelt Szerkesztő úr!

Kedves Barátom!

Szívből üdvözöllek a szerkesztői minőségben eltöltött 10 év alkalmából. — Üdvözöllek — védnök-elnök úr önagysága jelenlétében, — a mélyen tisztelt közönség és rendezőbizottság nevében ez ünnepélyes pillanatban, melyben visszazáll gondolatom arra az időre amikor szerény lapunk szerkesztését átvetted.

Átvetted a lapot és nemes ambícióval, idealizmussal telt lélekkel fogtál ahhoz a munkához, amelynek nem volt más célja, mint javítani a közéletet, emelni a kultúrát, folyton elszigetelni a hazaszeretet szent tüzét, előmozdítani szeretett városunk anyagi téren való előhaladását; de e közben nagysúlyt fektettél az egyéni érdem kidomborítására, a jótékonyág méltatására, a kegyeletes érzelmek istapolására. Ezen nagy és nemes idealok érdekében sokszor a családi tűzhely melegétől félre vonulva iríadt meg tartalmas cikkeidet egy nagyobb család: a társadalom javára, anélkül, hogy azokból csak valamelyes anyagi hasznót is merítettél volna a saját eksszisztenciád kényelmesebbé tételére.

De te azért nem esüggedtél; kitartó buzgósággal dolgoztál tovább, mert lelkednek eszméket, eszméidnek szárnyakat nem az anyagiság keresése kölcsönzött, hanem a te erkölcsi energiád: önzetlenséged, — amiért nem jutalom, vagy fizetés, hanem erkölcsi elismerés jár.

Te még erre sem számítottál, mert puritán önzetlenséged, — lelkismereted elismerő szavában

TÁRCA.

Rubinstein pumpol.

Írta: Zoltán Vilmos.

Rubinstein Antal, a világhírű zeneszerző és zongoraművész 1847-ben, pályája kezdetén hangversenykörutat tett Magyarországon és ez alkalommal Győröt is megfordult, ahol tizenkét napot töltött. Győr akkor valóságos Eldorádója volt az ének- és zeneművészetnek, aminek legfőbb oka kétségtelenül Bécs, az örök „zeneváros“ közelsége, hol a még friss emlékezetben élő Mozart és Bethoven hagyományok nyomán ép akkor reneszánsz korát élte a zenekultusz. Győrrel Bécs élen kereskedelmi összeköttetést tartott fenn, a jómódú győri családok gyakran megfordultak Bécsben s onnan magukkal hozták a zene szeretetét. Itthon pedig a termékeny talajt az akkori német szellem biztosította, melynek a zene tudvalóleg eltető levegője.

Ez időpontra esik Richter Antal győri székesegyházi karnagy szereplése, kinek fia, a nagy Richter János szintén Győröt bontogatta szárnyait s később, főleg mint Wagner dirigáns, világhíre tett szert. Lelkes apostola volt továbbá a zenének Sztankovich János győri püspök, ki bőkezűen támogatott minden zeneművészeti célt és palotájában is gyakran rendezte hangversenyeket. 1846-ban Richter Antal, Wurdó Alajos, Ecker János, Karvassy Kalmán s még többen megala-

kítják a híres győri „Férfi Dalegylet“-et, amelyből később a Győri Ének és Zene-egylet lett Ennek ma dr. Angyal Ármánd, az országos nevű zeneszerző áll az élén.

A zenekedvelő magyar városnak csakhamar híre futott egész Európában és a kor legjelesebb zeneművészei Győrre siettek hangversenyezni. Főleg az 1847. évi volt gazdag zenei eseményekben és ennek az évnék a folyamán rendezett hangversenyt Rubinstein Antal, a halhatatlan mester.

Rubinstein június 9-én érkezett Győrre, mikor Heindl Ele fuvolaművész, ki néhány nappal előbb itt hangversenyzett, kísérője el, Peska ügyvéddel még a városban tartózkodott. Ecker János vendégzerelő házában a két művész megismerkedett egymással és csakhamar meleg barátságot és művészi frigyot is kötöttek. Így született meg a közös hangverseny és közös körut eszméje. Június 13-án Ecker Rubinsteinmal látogatást tett a püspöknel és bemutatta ennek az akkor még 19 éves, pályája kezdetén álló művészt.

Június 14-én Sztankovich püspök ebédet adott a művészek tiszteletére. A lakomán résztvettek a püspökön kívül Klopstein báróné és édesanyja, Szilassy helytartósági tanácsos, Almásy ügyvéd és neje Sopronból, a nagybaráti plébános, Silberknell és Putz kanonokok, Sober Mária kisasszony, Heindl, Rubinstein és Ecker. Ugyanaznap este tartotta meg a két művész együttes hangversenyt a színházban. Az erkölcsi siker óriási, az anyagi kielégítő volt. A két művész ekkor már igen egyhangúak és mindnasnak találta a győri tartózkodást, mindazonáltal napról-napra halaszták elutazásukat.

Vegre június 19-én Heindl megjelent Ecker Jánosnál, hogy tőle művésztársa nevében is elbuesuzzék s adjon neki emlékül egy-egy autogramot. Rubinstein autogramja egy valószínűleg saját s erzsményü bajos kis fantázia volt, ezzel az aláírása: „Zur Erinnerung an Ihren Freund in Norden, Raab, den 18. 5. 1847. Antoine Rubinstein.“ Heindl ez alkalommal kijelentette, hogy elutasításuk visszavonhatatlanul vasárnapra, június 20-ára van kitűzve, s hogy utjuk célja egyelőre Pozsony, majd Nagyszombat, Sopron és Füred, hol mindenütt hangversenyezni fognak.

Most aztán jön a esattanó.

Ecker János n plójában június 20-iki kelettel szórol-szóra a következő följegyzést találjuk:

„Delután Lozann jön Heindl és panaszkodik, hogy zavarban vannak s nem utazhatnak el, mert elfogyott a pénzük, miért is kényszerítve vannak kölcsönért a püspökhöz fordulni. Hogy ezt a vakmerőséget megakadályozzam, 25 forintot kölcsönöztem a tékozló, könnyelmű művészeknek konvenciósi érepenzben, matól egy hónapra Füreden fizetendő szölo váltó ellenében, mire ok június 21-én, hétfőn delben parasztszekeren elindultak Gönyűre, hogy onnan gőzhajón Pozsonyba utazzanak.“

A napló e lapjának alján későbbi írással ez olvasható:

„Haben nicht einen Kr. obiger Schuld bezahlt — die Lumpen!“

A nagy, később világhírt és fejlődmi vagyont szerzett Rubinstein győri szereplése tehát pumpolást művelettel záródott.

Uj üzlet!

Gépraktár!

H i r d e t m é n y.

Van szerencsém szives tudomására hozni a gazdák- és lakosságnak, hogy a Piac-téren (Pintér-féle bazár) a mai kor igényeinek teljesen megfelelő különféle varró- és mezőgazdasági gépekből raktárt tartok, valamint mosógépek, szőlőszeti-, borászati cikkek, a legjobb permetező-gépek, kerékpárok és mindennemű alkatrészek nagy választékban kaphatók.

Ugyanitt vas- és vasárú üzletet nyitottam. — Zománcozott edényekben állandóan nagy raktárt tartok.

Kerékpárok, varró- és mezőgazdasági gépek a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett kaphatók.

Midőn a n. é. közönség nagyra becsült bizalmát kérem, biztosítom a legjobb és legpontosabb kiszolgálásról.

Kiváló tisztelettel

2—15

HIRSCHBEIN ZSIGMOND.

Szőlőoltványokat

szállít amerikai sima és gyökeres vesszőket különféle fajokban, fajtisztaságért jótállva, legdúsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Kisküküllőmenti első szőlőoltvány-telep.

Tulajdonos: CASPARI FRIGYES.
MEDGYES, 61. SZ (Nagyküküllő-m.)

☛ Tessék képes árjegyzőket kérni! ☛

Az árjegyzőkben található az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, emélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhel magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Az „Alföldi hitelközvetítő és parcellázó társaság”

SZOLNOKON

(Szapáry-utca, Kindlovits-féle házban.)

Kölesönöket szerez kis és nagy birtokokra,

az ingatlanok 75—80 % a erejéig 4 % os alapon;

birtokokat vesz, elad és parcelláz;

birtokokat bérel és bérleteket közvetít.

Megbízóink részére keresünk bérletre kisebb nagyobb birtokokat.

Kérdezősködésekre díjtalanul válaszol

Török és Társa Szolnokon.

Telefon szám 188.